

TEVYNĖ

Organas Susivienijimo L. A.

N. 27

Plymouth, Pa. 21 d. Liepos 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„TEVYNĖ“.

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1,00 per year.

All communications should be addressed:

**T. Astramskas P. O. Box. 649
Plymouth, Pa.**

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasčiuo-
ja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraszo.

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

Atsižvelgimas į Prastuosius.

„Lietuva“ num. 27 pagarsino straipsnelį žingeidų, kad daktarai atsižvelgę į prastųjų maž mokintų žmonių Minske, ruime savo draugystės ir vietiniame teatre parengę pamokinanczius skaitymus ant žmonių naudos, skaitimai parengti esą daktarų draugystės, busę skaitimai mąskoliszkoje kalboi, bet geri ir naudingi.

Teiposgi Lietuviszkame Minske D-ras Zdanaviczius salėje viesų susirinkimų, parengę pamokinanczius kursus isz anatomijos, fiziologijos, dabojojimo ligonių ir gelbėjimo žmonių visokiuose priepuoliuose.

Reikia pripažyti, kad daktarai szčiuose laikuose daugiausiai, placziausiai atsižvelgę į juodus tam-

sumynų debesius ant prascziokų galvos driubanczius, daktariszkoji luoma visur greicziaus neri, geidžia ir mėgina užiebt balanų pundą ir pakiszti po nose suskurdusio žmogelio, idant daugiau matytų ko gyvenime reikia, kas jam kenkia, ir kuomi save mandagesniu teip dvasiszkaik kaip ir ekonomiszkaik padaryti.

Mokslo kožna dalis szvieczia ir žiba, bet ne teip lengva jį pasiimti kaip kartais žmogus pamislia.

Nekurios moksliszkos žinios del prascziokėlio maž kiek mokinto tik skaityti, kartais ēsti tiek naudingos kiek britva bovyklėje kudikio.

Suaugusiems britva yra reikalinga del pritinkantėsnio apsivalimo, bet tą žvilgantį įrankį suaugusių naudojamą jaib motina paduoda kudikiui, tas susizeidęs verkia, ir motina verkia. Lyginai su nekurioms dalimis ir mokslo teip yra, ypatingai jaunuoziams nekuriems vaikinėliams, kurie iszgirdę truputėlį žodžių arba skaitimo isz auksztesnio turinio, stozas daug net ir viską zinancziais rodos kad universitetą baigę vyrai, galop meta į szalį net ir dorą jaib teip pasakysime altorių visų žmonių pasaulėje.

Nukreiptojai tokie doros ne tik padaro gėdą draugams, bet tulus teipgi savo blogam palinkimui pakreipia.

Mokslo visos dalis nuo pradžios, no a ik z, pagaunamos isz palengvo, ir tik sapaliotų tas, kurs mislitų kad mokslas rieszkuczioms pasemamas. Taigi norėdami mokslo tulas dalis

sparcziai pasigauti kaip kudikiai save susiziaidžia. Viēnos dalis mokslo lengvesnes suprasti, kitos gana sunkios, todėl skaitimai-ar pamokinimai, iszpalengvo suteikiami ēsti suprantantesniais ir naudingesniais ypatingai prascziokėliams.

Reikia tikėtis, kad daktarų draugystė Minske ir daktaras Zdanaviczius nepradės žmonems aiszkinimus nuo algebro, bet nuo dalies sudėjimo, tokiu budu suteiks maskoliams arba kitiems primityviszką žangį, o toliaus daugiaus.

Kad kožnas mokslas yra žmonėms naudingas, tą nieks negali užginczinti, bet niekad su striuku nenuveikiamas, ir nevisei vienokį gabumą prie supratimo, apglėbimo turi. Studentams moksle, vieniems szaką vieną pasigauti sekasi, o kitiems kitą; randasi tokių vaikinėlių, kad į jokę szaką ēsti netikęs, negabus ir pasiliekti užpakalije savo draugų toli.

Teip ar kitaip, praktiszkaik ar nepraktiszkaik, bet daktariszkoji luoma meilingesnė už visas yra suteikime ir varguoliui, pėliai skurdo platumynus žinių isz apskritaus gyvenimo, ne tik vienoje szalije ir tautoje bet ir visose, ką liudije praneszimai laikraszcziuose ir knygos daktarų rasztytos.

Po teisybei, kartais daktarai turi ir laiko daugiaus kaip nekurie kiti mokinti žmones; bet jaigu jie aiptol n. o visko atsisakytų, tada liktusi didesnė spraga pamokinimo užlopinti tik mokslincziams kitų szakų.

• Isz Lietuviszku dirvu Amerikoj.

NUO „MOTINĖLĖS”.

Skubinamės lietuviszkai visuomenėi praneszti, juog „Motinėle” vis auga ir tarpsta. Nuo paskutinių rokundų paduotų, „Tėvynėje”, į kasą įplaukė mėnasinių mokeszių: nuo kun. J. Kuro \$2.00, ir nuo kun. V. Matulaiczio \$6.00. Prisiraszė teipgi prie mūsų draugystės jaunas dar kątik įszventintas kunigas J. Czepaninis, kurį daugelis pažinojo dar kleriku kaipo gerą, darbsztų, nors tykų lietuvi. Tikimės «trasti jame vieną isz tvircziausių stulpų „Motinėles”. Užsimokėjo jisai prisiraszymo 10.00 ir mėnasines 1.00, teip kad szitomis dienomis mūsų draugystės kasa pasididino vėl ant 19.00. Liepos 10 d. iszsiuntėme p. Grauzai į Szveicariją stipendijas už birželi ir liepą \$12.00. Tas mūsų pirmutinis stipendijantas nuo to laiko nuo stipendijos atsisako, užleisdamas savo vietą kitam. Sztai jo lajszkas.

„Friburgas 26 VI 1900.

Guodotinas Kasieriau!

„Motinėles” stipendiją 90 fr. 10 ent. (34 rub.) priėmianu nuo „Tėvynės Sargo” redaktoriaus 8 geg. sz. m. ir kvitanciją jam iszsiuneczian tuojaus. Laukiu dar stipendijos birželio ir liepos mėnesių, ant tolesnio gi laiko, padėkavojęs „Motinėlei” nuoszirdžiai, nuo jos atsisakau, nes žadu grįžti semestruai pasibaigus namon. Ant sąlygų, apie kuriais man raszė kun. Žilinskas, pristojū: jimu stipendiją kaipo paskolą, kurią įgavęs poziciją, sugražisiu „Motinėlei”.

Velydamas Guodotinai Draugystei laimingai tarpti ir pasekmingai veikti, pasilieku su tikra guodone visupirmecziausias „Motinėles” stipendijantas.

P. Gr.... — stud. filosofijios”.

Tyczia garsiname szitą lajszką, nes norime porodyti visuomenėi, kad „Motinėle” darbuojasi ir jau užsipelnijo ant padėkavonės nuo vieno vyro, kuriam padėjo baigti augsztesnius mokslus. Per savo trumpą gyvavimą mūsų draugystė viso gavo pinigų 160.00; iszleidimų turėjo

65.00, teip kad kasoje szitoje valandoje yra 95.00, isz kurių geležiniam kapitolui priklauso 81.00, bėgantiems reikalams 14 00. Iszeis dar ke li doleriai ant padarymo peczėties ir kvitarijuszų, teip kad stipendijoms pasiliks mažai. Užtai „Motinėle”, nelyginai amžinas žydas, vėl beldžia į szirdis gerų lietuvių, kad eity jai pagelbon.

Mes norim pastatyti mūsų draugystę ant tvirtų pamatų ir delto nusprendėme, susirinkus daugiau pinigų, paimti charterį ir kasierjus teipgi užsistato kauciją ant tukstancio dolerių ir tai tokią kauciją, kokią turi Susivienijimas. Pinigai mūsų draugystėje niekadus neprāpuls kaip tai pasitaikė kasai, ant nelaimės. labai gražiai ir visatinio pritarimo vertai „Tėvynės Mylėtojų Draugystei”.

Užtai, broliai, galitė drāšiai raszytis prie mūsų draugystės, budami tikri, kad nė vienas jūsų centas nenueis paszaliais arba ant nieko. Suszelpėme jau du vaikinū, isz kurių gal netolimoje ateityje lietuviszka visuomenė pasidžiaugs. Dabar atsisakius p. Gr. nuo stipendijos, sutarėme duoti ją anam kankintiniui už lietuvisztę, apie kurį neseniai raszėme. Bet žmogui, neturincziam isz niekur kitur paszelpos, szeszų dolerių ant mėnesio neuštenka. Ir vel, užtai, ēsame priversti atsiliepti prie žmonių geros valios, kad kuodaugiausiai raszytųsi prie „Motinėles” arba bent aukomis ją szelptų.

Prie „Motinėles” įsteigėme teipgi skyrių, kurį pavadinome „kankintinių skatiku”. Užtai meldžiame aukautojų prisiunecziant pinigus paaiszinti, ar jie paszvēsti ant abelnų draugystės siekių, ar ant kankintinių. Mes susizinoją su Europos lietuviskais, nusiųsime tuojau auką labiausiai reikalaujancziam kankintiniui.

Praneszame teipgi, kad kun. Žilinskui iszvažiavus į Europą, ant tuomtarpinio prezidenta iszrinkome kun. V. Matulaitį isz Szenadorio, pas jį nuo szios valandos reikia kreiptis su visais reikalais. Paskui,

kal draugystė sustiprės ir pasididins, suszauksime seimą ir vyriausybę iszrinksimė formaliszškai.

Motinėles Virszininkai.

P l y m o u t h , P a . 12 d. liepos atsibuvo laidotuvės ant Plymouth'o lietuviszkų kapinių • D. Valentukonio, velionis prigulėjo į draugystę D. L. K. Vytato Plymouth'e, ant laidotuviu dalyvavo D. L. K. Vytauto draugystė ir pagal susivienijimą dviejų vietinių draugyszčių dalyvavo penki sąnariai ir szv. Kazimiero drau. kurie baimėdamiesi kad komitetas neuždėtų bāusmės ant jų už neatlikimą pereigų suvienitų draugyszčių.

Beeinant į lietuviszką bažnyčią, klauso visi kad varpas neskamba, siunczia vieną, antrą idant varpą skambintu, vienok neatsirado tokio drasuolio kuris butų ējęs liepti skambinti, tik atėję palei bažnyčią sustojom formaliszškai į eiles praleist levoną į bažnyčią, bet duris bažnyczios buvo uždarytos.

Berekalo tuli lietuviszai tikėjosi gal kad duris stebuklingai bažnyczios atsidaris, ir kad varpas skambės, bet tas neįvyko.

Po nēleidimo mirėli į bažnyčią, nekurie murmėjo visaip rugodami ant kunigų, ir teip tiesiog be ceremonijų bažnytinių nulydėjom į kapines ir pakasėme žemėn kur nekrikstytus laidoja.

Berekalingi buvo rugojimai ant kun. ir bažnyczios, nes tas vaikinias jaigu gyvas budams nepriklausė prie bažnyczios, nepildė jos istatymų, ta suvis nereikia norėti kad net panevale leistų į bažnyčią mirusį.

Berekalo visaip pliovojo Wilkes Barres moterėles ant tų, kurie praneszė jog mirėlis 3 metai suvis nebuvo prie velikines iszpažinties.

Įnykę ypatingai tulos moterės Wilkes - Barres, po užkasimui mirėlio rustingai murmėdomos, nuvažavo į namus savo ir draugystė iszskirstė.

Sąnaris vietinės Draugystės.

Waterburi, Conn.

Brolei ir Sers!

Jau buvo garsinta per „Tėvyne“ kad kas myli artimą, ir turintis pasi-
gailėjimo jausmą pagal geros valios
tautiecius, idant paszelptų naszlę
Tareilienę su savo pinigėliu; ant to
jau keletas brolių lietuvių paaukavo
nuširdami pas centr. kasierių, Susi-
vienijimo L. A., ir mus vietinės
kuopos sąnariai sudėjo po keletą
centų, teipgi isz kuopos kasos (isz li-
kusių nuo Seimo) dovanojom \$20,
bet tuo negali visą laiką biedna na-
szlė su keletu mažų vaikuczių iszsi-
maitint; taigi dar sziuomi varde anos
naszlės meldziu „Susiv. L. A.“ są-
narių isztieskit savo deszinę del na-
szles! Geriaus turincziam duoti, nei-
gu neturincziam praszyti paszelpos.
Iki sziol kaip buvo garsinta kad sių-
sti aukas ant mano vardo, apart p.
J. Bagdono isz Seymone, Conn. toc-
niekas ne prisiuntė, bet tikiuos kad
mus broliai ant to nebus kurcziais,
ir pagal iszgalę suszelps. Aukas ga-
lit siųsti ant szio antraszo: Jonas Ta-
reila 875 Bank st. Waterbury, Conn.

Visų aukavusių bus vardai kvita-
vojami „Tėvynej“ su nužeminta pa-
dekavone.

Su Guodone.

M. J. Damiškaitis

Dilionis ir vel arestavotas.

Angliszki laikraszcziiai „Elmira
Telegram“, ir „Pittston Gazette“
pranesza: kad Dilionis buvo paren-
gęs ant 15 dienos liepos laikyti Pitt-
stone vėl prakalbas ant 7 adynos va-
kare, ir tik atėjus Dilioniui ant Har-
mory salės, tuojaus mayoras dą
priesz prakalbas Dilionį suarestavo-
jo ir pėrgulėjo per naktį lakupe.

Panedėlije dar mayoras užgasdi-
nęs kad 95 dol. mokės bausmės ir
30 dienų gaus kalėjimo, tapė nuga-
bentas į Wilkes - Barres kortą kur
nusidavė sykiu viens isz protestonų
pastorių su lojeriu, sudo teisdarys
Woodvordas iszklausęs už ką tapė
arestavotas jį paleido.

„Pittston Gazette“ 14 dienos Lie-
pos (July) yra patylpęs p r o t e s -

t a s miesto gyventojų priesz ma-
yorą miesto jog tas neturi tiesą už-
gynti laikyti kam prakalbas sakyda-
mi „kožnas pilnas ukėsas Amerikos
turi tiesą daryti prakalbas bent kur“.

Tas reikalas kaip girdėti ar nepa-
teks teisdarystės svarstymui.

Dilionis 22 Liepos net trecziu sy-
kiu vėla laikysęs prakalbas Pittstone
ant tos paczios Harmor salės.

Edwardsville, Pa. Mainose vadi-
namose Shaft N. 1, dyrbant tapė su-
žeistas Franas Krasnickas 14 dienos
liepės naktį.

Trokas nutrukęs nuo lenciugo
szliopoje priloduotas paipų, visu
smarkumu bėgdams į szliopą, žemai
dirbantį Krasnicką pagavo ir nulau-
žė abidvi kojas, vaikiną tiesiog nu-
gabėno į Wilkes - Barres ligonbutį
ir ten vieną koją nupjovė, po valan-
dai rengėsi daktarai pjauti kitą, bet
vaikinas isz sopulių numirė.

Franas Krasnickas buvo jaunas
vaikinas apie 22 m. 4 metai Ameri-
koje, paeina isz Lietuvos Suvalkų
gub., Kalvarijos pav., Simno vals-
cziaus isz kaimo Atesnikų.

Prigulėjo į draugystę szv. Izido-
rius Edwardsvillei, todėl draugystė
savo kasztais su iszkilme palaidojo
kuną Frano ant Plymoutho lietuvisz-
kų kapinių.

Tėvas su sunam į graba.

Link pietų nuo Plymouth'o kitoje
pusei upės peczėje Breslo 15 d. lie-
pos 6 adyną vakare, grajino vaikai
pilkę (bolę), be mėtant įmetė į szuli-
nį tuszczią, gylio apie 12 pedų.

Galinskutis 14 metų vaikinukas į-
szokęs bolę iszymti, likos negyvas;
tėvas Galinskis lenkas iszoko vaiką
ižgelbėti, ir tas likosi szulinije ne-
gyvas; treczias lietuvis Kriszcziunas
iszoko gelbėti nelaimingus tėvą ir
sunų, ir tas likos negyvas, bet žmo-
nės nustvėrę priki užkabinę už dra-
buzių Kriszcziuną isztraukė, ir tas
dar likosi prie gyvasties, o Galinskis

su sunum užduso.

Tuos nelaimingus lenkus vaiką ir
tėvą uždusino black dem kurio szu-
linije gana buvo.

Patirti norint kas Galinskius uždu-
sino, įleido sevtlempę, ir tik 4 pėdas
szulinin įleistos lempos szviesą black
dem tuojaus užgesino.

Mat szulinis buvo beviaik pilnas
black dem, ir tas užmuszė vaiką ir
tėvą.

ATSAKYMAS BROLIAMS MAŽEIKAMS.

New Briton'e Conn.

„Saules“ 57 numarij' broliai Ma-
žeikai iszkėlė vel reikalavimą po-
smertinės po B. Mažeikai, ir apkal-
tina tame isz eiles centraliszką komi-
tetą.

Mano yra priderystė dar trumpai
paaiszkinti: Nėra mažiausio reikalo
kaltinti prezidentą, ne cenzorį kurie
nekalti; jai norite kaltinti, tai kaltin-
kite tiesiog mane kaipo centraliszką
sekretorių. Sekretorius, reikia ži-
noti, kad yra sprendzina viso Susi-
vienijimo, ir Susivienijimo reikalai
kaip ant aszies sukasi tik per sekre-
toriaus rankas; o asz budams gi se-
kretorium pasiremiau ant knygų ku-
rios yra įrankiu mūsų žinios kas kaip
stovi, ir ką radau, tai tą „Tėvyneje“
ir patalpinau. Kada Bonoventuras
Mažeika į Susivienijimą raszėsi, asz
nežinau, bet patalpinta tas kas stovi
knygose.

Po myriūi sąnario Susivienijime,
centraliszko sekretoriaus priderystė
yra praneszti prezidentu kaip stovi
knygose, ir tada pagal tą praneszi-
mą posmertinė mokasi arba esti su-
laikyta; teip pat buvo ir su B. Maže-
ika.

Taigi už szitą dalyką nekaltinkite
prezidentą nė cenzorį, bet kaltinti
galite kiba tik mane kad asz prane-
sziau kaip stovi užmokestis; o kad
kitaip praneszti negalėjau, tai jai b
prisies provotis, tai tada parodysiu
teisdarystei.

Apie užmokesties laiką juk turime
dokumentus ne tik knygoje, bet ir
gromatą kun. Lietuvniško. Mes no-
rime ir turime prisilaikyti įstatų kon-

stitucijos, kuriuos sutaisė pats Seimas o ne mes; jaigu mes nesilaikytumem konstitucijos paragrafo, butumem niaprieteliais viso Susivienijimo.

Reprezentantai Kuopų mus rinko ne kaipo niaprietelius įrėdnės, bet kaipo prietelius, ir kad gi reprezentacija guodotinių kuopų ant mus pasitikėjo, todėl aiptol kitaip negalime padaryti kaip kad liepe įstatimais.

Kad gi kas netikėtų sakiniui, tegul pažiūri 23 puslapį konstitucijos, ten pamatyt gal kada mokestis reik mokėti, toliaus pasižiūrėkite ant 29 ir 30 puslapio konstitucijos tai rasite vėla, kam galime mokėti po smertinę o kam ne.

Centralizskam komitetui neapeina turtingas ar vargšzas, kuningas ar civylizskas žmogus, keno atmokėta savo laike doklė, tam be baderių apmoka, o keno ne, tai kad ir provotis tektų, vis-gi mes įstatymus laužit negalime už sąnario klaidą.

Mes brolių Mažeikų atsisaukima dalei žodžių turim pripažyti tiesą, kaip jie savo straipsniuje sako: „Mes norėtumem be svėtimų pagelbos apsieiti, kuri žinoma teisdarystė vienos ir kitos pusės tik kizenius patusz-tins“. Tas yra labai gerai, kad mes grynai teisingai galime viską iszsilyginti.

Man rodosi kad būtų geriausiai tą reikalą visą atidėtumem kad ant Seimo, juk Seimas jau netolimas ir tada kaip nutars reprezentatai.

Arba del greitesnio viso isztyrimo būtų gerai, kad broliai Mažeikai nuo savo pusės perstatytų isz arti nuo Plymouth'o Susivienijimo sąnarius kokius du ir prezidentas Susivienijimo nuo savės vieną ar du, tie tegul pažiūrėtų kaip stovi užraszyta mirusio Mažeiko mekestis, ir tad nereikėtų primesti mums neužsitikėjimai.

T. Astramskas.

¶ Kun. Milukas padovanojo 17 Albumų į Paryžiaus parodos lietuviszką stubą.

Pirmiaus jis apdovanojo knygomi savo laidos „Tėvynės Mylėtojų Draugystė“, dar Paryžiaus liet. stubą vis tas del abelnos naudos lietuvių.

Isz politikos lauko.

CHINIJOS PADANGES.

Kaip žinom kad Chinijos padangės užklėstė nepakajinga valanda. isz kur kasdien naujienas platus sviėtas gauna vis dimnesnes.

Liepos 14 dieną aplaikė Maskolijos caras žinę, kad Rosijos ambasadorių Giersą baisingu budu chinai Pekine nužudė ir teip:

Valkiojo po ulyczias, muszė ir visaip kankino, įmetė galop į katilą verdancio vandenio; kada nuo kaulų mėsa atszoko, tad szunimis ją iszmetė. Laike tų baisybiszkų darbu, činiečiai szoko ir dainavo. Moteri ambasadoriaus Gierso arszesniu budu nužudė, toliai muszė ir svilino kol dvasė moterės iszėjo.

Visus pritarnaujanczius ambasadoriui Maskolijos žmones teipgi baisum budu nužudė.

Ambasadorius su tarnais gynėsi, bet priesz pajiegas dides atsigynti ne galėjo.

Prie nužudimo Maskolijos ambasadoriaus ir moterės, žuvo 25 kazokai kaipo sargai ir 75 jurininkai kurie del geresnio apgynimo ambasados Geguzije tapė į Pekiną nusiųsti ir devini direktoriai rusiszskai chiniszskos bankos; tapė ten nukankyti maskoliszskos ambasados daktaras su paczia.

Visa Chinija paplukus dar neramybėje, ir niekas negali atminti ant ko užsibaigs.

Liepos 11 ryte chinczikai užatakavo nuo Tien Tsin pietų vakarinei pusei ant gelzkelio stotės, bet europieciams pasisekė atstumt prazudant savųjų 150.

Sudrutino pajiegas pribuvę Amerikonai skaitliuje 1500.

Nuo užpuolimo dizkulokių (boxerių) norė reguleriszka kariauna chinų Pekine svetimus atginti, bet kad per placziai pasikėleliai iszsiplėtoję, tai vargas apmalszint.

Prie apgynimo europiečių Pekine kuningaiksztis Ching tapė sužeistas, 70 metų senelis jenarolas Wong už-

musztas. Po ylgo gynimosi visi likusie ir tarnysta likosi be pajiegu ir tapo su szoblėms užkapoti.

Kovoje su chinczikais ties miestu Tien Tsin 13 liepos žuvo ir Amerikoniszskos kariumenės 9 pulko pulkauninkas E. H. Liscum ir 215 kareivių. Sužeista 2 kapitonai, 2 afiecerai 1 majoras 72 kareiviai, ir 2 kareiviai nežine kur dyngo. Jurinykų 5 užmuszti 20 sužeistų.

Kitų szalių žuvo kariaunos apie 700; o chinų mename kad tukstancziai.

† Maniła 17 liepos. Paimitie į nelaisvę philipiniečiai pasakoja, kad matę kaip pasikėleliai įagavę amerikonus isz skyriaus poruczniko Gilmor gyvus į žemę ištasė.

† Vokietija rengesi gal atkerszinti chinams už nužudimą pasiuntinio, nes visose dirbtuvėse patronų ir kitų ginklų dyrba dienomis ir naktimis. Visos dirbtuvės kriaucziszskos siuva drapanas kareiviams kurie keliaus į Chiniją.

† Maskoliszki kazokai Mandziurijoje skaitliuje 4000 sargiai daboja gelzkelius ydant didzkulokiai neiszardyty.

† Europiszskų vieszpatyszczių vadai Chinijoje neina isz vien; kožnas savo nuomonėms ir kamanda kreipia savai.

Prie tokiu nesusiklausymų tankiai prisieina nepasekmė ir nukenczią visas kontingensiszkas ryszis.

SKAITLIUS MASKOLIJOS LAIKRASZCZIU.

Maskolijoje skaitlius gyventoju siekia 130 milijonų visokių tautų o tarpe tų iszeina laikraszzių kaip tik 779 ir teip: 631 kalboje maskoliszkoje, 65 lenkiszki, 42 vokiszki, 11 estoniszki, 8 prancuziszki, 9 latviszki, 6 ar mēnieszki, 5 gruziniszki, 2 žydiszki.

Amerikos vienoje Michigan valstijoje ant 2 milijonų tik gyventojų iszedinėja 800 laikraszzių, tai 21 virszsaus neigu Maskolijoje ant 130 milijonų gyventoju.

DELKO ANGLIJA SU AFRIKA KOVOJA?

Karės priežastis nurodoma iš pusės laputės Anglijos spekulentių buvo, buk už nesuteikimą tiesų Angliškiesiems ateiviams lygių su gyventojais Transvaliaus ir Oranijos, bet tas dalykas visai su misliju kitaip išrodo. Karė, užpuolimas Anglijos ant Transvaliečių ir Oranijos yra tai karė, užpuolimas begėdiszkiausias sviete kurs įtempė nevieno žmogaus protmislę gilei į klausimą.

In ta karė, visoms pajiegoms temte tempė visą Anglijos rėdą, ministeris szalies Juozas Chamberlain pasitikėdams laimėtie placziausį dalyvumą deimonto kasyklose.

Deimonto kasyklos yra didziausias szalij' Oranijos, yra brangios kokių neturi visas gumulas žemės, nes kiek išduoda visos szalis deimonto, tai viena Oranija išduoda ketvirtą dalį.

Brazilijos deimentinės kasyklos užima antrą vietą po oranizkom, nes bėgije 170 metų nuo laiko atidengimo, iszimta isz Brazilijos kasyklų deimonto ant 150 milijonų dol., isz Oranijos kasyklų nuo 1867 ik dabar, iszimta už 1000 milijonų dol. deimonto. Duosningiausi deimonto laukai randasi apie upes Oranija ir Val, daugiausiai jų yra giluminuose kraterų užgesusių vulkanų. Pirmu kart tropita ant žemės teip vadinamos „blue ground“. Toje žemei eilėms susikloję deimontai.

Dėlei tų tai brangiųjų akmenėlių krito ir krinta nekaltos aukos muszoje. Per keletą mėnesių paguldė galvas apie 50 tukstanczių ypatų 35.000 anglijonų apie 15.000 burų. ginanczių tėvynę nuo užpuolikų, o ką galime sakyti apie kitokius apnuoginimus szalies. Tukstancziai szejmynų likos apsiratintų, 18 tukstanczių alpa gailėstise godulistės po netekimui savųjų.

Nėra plunksnos kuri galėtų apraszyti visas baisybes anos muszos tragedijas, jures iszlietų aszarų ir kitokias nelaimes.

Pasidėkavoti reikia mat godumui

Chamberlainų ir kitų nepasotinamų kraujagerių.

Nekitokios priežastis įsitempė, dar tarpan Chinijos ir Europos vieszpatysczių apie ką praneszim kitu kart.

Isz Amerikos.

Politikieriai dar demokratiszkos pusės ypatingai priesz riebius rinkimus iszpeikia, paniekina žemiausiai politiką republikoniszką už pakėlimą karės su Philipiniais, už nesuteikimą valnystos tikros teip kubicziams kaip ir Philipinams.

Ir isztiesų netikęs darbas dar ēsančio rėdo koks jis nebebutų republikoniszkas ar demckratiszkas, nes rėdas pranesza kad anos szalis negales savim valdytis, o tuom tarpu nepriimant globos Amerikonų keli metai moka revoliuciją vest.

‡ Prezidentas McKinley neatbutinai rengesi daryti nepaprastą susirinkimą kongreso ydant aprodavyti reikalus kokie dar yra su Chinija, nes isz Philipinų kariauną traukti negali, o į Chiniją reikalaujama daugiaus. Liginai Amerikos Suv. Valstijos turi dar į keles puses dairytis kaip ir Anglija.

Amerikos naužbaigta malszinti pasikėlėliai ant Philipinų, o Anglija ne užbaigia dą su burais Afrikoje.

Apie suszaukimą per prezidentą nepaprasto kongreso, gal niekas nepatyrė gerai. Viėni laikraszcziai pranesza kad bus suszauktas, o kiti kad ne, ir tokiu budu, matyti nieks ant tikro nieko nežino.

Myriai nuo karszczio.

New Yorke 17 dieną liepos krito nuo karszczio apie 70 ypatų, daugiaus buvo myrių tarpe mažų vaikų; o dar daugiaus gulėjo jau apsirgusių.

Ligonbutije buvo apsirgusių vaikų per penkesdeszimts, o triupelnicziuje jau gulėjo 40 numirusių.

Tokie dusznius karszcziai kerta daugiaus gyvasczių dideliuose miestuose. kur oras czystesnis negal įsikverbt.

BURAI IN AMERIKA.

Kaip tik užsibaigenti karė burų iszemigravoti isz tėvynės į Ameriką žada.

Prezidentas Transvaliaus Krugeris žada nepasiduoti ir nepaliauti kovojęs iktol, kol visai jau pajiegų neteksės.

Chiniszki Reformatoriai.

Suvienitose Valstijose yra chinų New Yorke 5000, Chicagoje ir apie link 100,000, San. Francisco 8000 ir dar radosi keli agitatoriai rinkdami aukas kurie nori paremti reformatus Chinijos.

Surinko jau 20 milijonų dolerių.

Pratruko Debesys.

Teksuose Colemane pratrukęs debesys padarė daug blėdies net ir gyvastis vanduo kitiems iszpleszė, 15 žmogystų prigėrė.

Per dvi dieni ir nakti liejo lietus be perstolio visoje apielinkei kaip isz viedro; visos upės isz savo krasztų isz siliejo; gelžkeli Santa Fe išdraskė. Upė Fords dar užliejus turi vandėnais per dvi myli pločio.

Aresztavojimas žalczių gspadinės.

Paryžiaus viename cirke atsižimėjo nuo nesenei viena mergina su žalczių iszmokinimu teip kad kaip gspadinė kokia juos paklusniais padarė. Iszmo kinti per merginą žalcziai kožno savo gspadinės linktelejimo mokėjo klausyti.

Prisiėjo kad žalczių gspadinę už kokią ten priežasti palicija turėjo aresztavot ir sutuom apsireiszkė akiva regykla. Kamisorius palicijos su kitais kada nusidavė pas Idą; ji gulėjo lovoje, ir netol jos visi žalcziai priklausanti prie Idos. Prisiartino kamisorius aresztavot Idą, žalcziai teip visi szoko ant kamisoriaus kad tās žmogus persigandęs kirminų, turėjo pabėgti į kitą kamaraitę, o isz ten pasikalbėjęs su Ida gražumu aresztavojo ją jau neginant žalcziams.

Isz Susivienijimo dirvų.

NAUJAI PRISIRASZE.

Naujai prisirasze prie Susivienijimo L.
A. Koupos 74 Lost Creek, Pa.

M. Valinkėvyčius

J. Klyszis 49 metų reikia metrikų

☛ Prie kuopos Waterbury, Conn.

M. K. Laskeviezia

B. Tukaitė

L. Bistrickis

U. Skerstonaitė

O. Liszdenaitė

☛ Prie kuopos Mahanoy City, Pa.

U. Klingienė

A. Savickas

☛ Szv. Baltramijau Draugystės Pit-
tston, Pa.

K. Rasimavice

P. Grebliunas

M. Toluba

A. Navickas

F. Žilinskas

S. Kuczinskis

M. Gusas

K. Rusaekas

K. Radzvinavice

☛ Nauja Draugystė Moterų, Lietu-
vos Dukterų Scranton, Pa.

R. Kubiliene

E. Mockeviciene

A. Petkeviciene

U. Lipaviciene

K. Klimiene

P. Sartanaviciene

O. Andriusiene

J. Jurkinoniene

☛ Prie kuopos Newark, N. J.

V. Ramonyezė

☛ Prie kuopos Forest City.

K. Petravicienė

O. Dzibienė

☛ Prie kuopos Mahanoy Plane, Pa.

U. Podinskiene

☛ Draug. Szv. P. ir P. Westville,

Ill. nuo Apriliaus nepagarsinti

V. Povilaitis

F. Grubliackas

☛ Prie kuos Traverse City, Mich.

K. Paszluosta

☛ Prie kuopos Philadelphia, Pa.

A. Benevicius

Plymouth, Pa. Susi-
vienijimo 6 kuopa laikė savo susi-
rinkimą III kvartalo iszmokesties 15
Liepos, ant kurio nutarė laikyti vel
susirinkimą 29 d. Liepos dėl apsvar-
stimo, ydant kuopą perkeist į pagel-
binę laike ligos. Susirinkimas atsi-
bus ant sales M. Totoriaus.

Kuopos 6 sąnariai szirdingai isz-
tare aciu guodotinam mus biznie-
riui Alex Maslauckui jog jis teikėsi
užmokėti kasztus už salę.

Vardan kuopos pasiraszo,

Pr. J. Stepanavyczius.

Susivienijimo Kuopų Vyriausybens.

Reikalaujamų paliudijimų niekam
dar prisiųsti negalime, nes negatavi.
Kaip bus gatavi pagarsinsime.

Ženklius visokius moterizkus ir
vyrizkus galima gauti tik pas kasie-
rių Susivienijimo K. Radzevicių
Shenandoah, Pa. vyrizki tik paauk-
suoti kasztuoja 150 c.

Pasarga.

Persikeldami skaitytojai į kitus mies-
tus, reikalaudami „Tėvynės“ parasyki-
te adresą seną ir naują, parasykit kokios
kuopos sąnaris, ar teip tik skaitytojas;
mums butinai toks pažymėjimas yra rei-
kalingas. Red.

ADRESAI.

Centralizkų Virszinjkų

„Tėvynės Myletojų“ Draugystės

Prezidentas M. Bridiekas Box 17 Lost
Creek, Pa.

Sekretorius M. J. Domijonaitis, 65 N.
Leonard Str. Waterbury Conn.

Kasierius A. Olszevskis 60 Sta. Chicago,
Ill.

Knygius N. Olszinskas 825 St. Clair str.
Cleveland, Ohio.

Pasilinksminimas.

GLEN LYON IR VANAME.

Susivienijimo L. A. K. Glen Lyon
ir Wanames kel pirmą pasilinksmini-
mą (balių) 28 dieną Liepos (July)
ant Power House Graund Waname-
je.

Prasides 12 adiną dienai, baigsis
12 adyną naktį

Pelną nuo baliaus apvers ant nau-
dos lietuviszko knyginio. Ant pasi-
linksminimo bus su savo instrumen-
tais puikus muzikantai.

Atsilankys isz Plymouth'o, Pa.
Susivienijimo centr. sekretorius T.
Astramskas, ir pertraukoje szokio
laikys prakalbą; tarp kit ko prakalba
bus pakreipta paminėjimui 10 metų
darbo del lietuvių gerovės lietuvisz-
ko laikr szczio „Ukininko“ iszeidi-
nėjanczio Prusuose ir paminėjimas
25 metų darbo ant lietuviszkos dir-
vos nenualsaus literato Dr o Basana-
vicziaus.

Prie truso tautiszko pokylio prisi-
deda savo rupesczia Glen Lyon ir
Wanames ne tik darbininkai, bet ir
lietuviai biznieriai.

Teiksis lietuviai Glen Lyon, Wa-
names ir apelinkės nepamirszi tos
garbios mus valandos ir atsilankyti
netik del pasilinksminimo, bet ir del
paklausymo kalbų.

Szirdingai visus užpraszone atsi-
lankyti.

Sus. L. A. 24 Kuopos Komitetas.

Uz prenumeratą „Tėvynės“

kurie skaito neprigulėdami į Susivie-
nijimą, ir už apgarsinimus pinigai
reikia siusti ant vardo:

T. Astramskas,
Plymouth, Pa.
Box. 649.

Lietuviszkas graborius.

Vin-
cas Le-
vanavi-
czius 41
laidotu-
vių rei-
kalais

nusiduokite pas jį aprupins viską kuogerjansi
vebrangiai.

31 W. Col str. Shenandoah, Pa.

Szetonas Motere.

Kaime Trzebinų buvo pas Molikeyvičių mažiukas kudikis kurio motina jau metai laiko kaip neatsisaukė, ir net prižadėtus pinigų už auginimą nemokėjo.

Kudikis jau pabodo mat svetimas auginti, ir Molikeyvicius iš namų iseidams prašitare — „kad szi kudiki geriaus idant sugryžęs nerastau“. Sena motka Molikeyvicienės kaip ragana senovės, mat jau ir iszpildo idant žentas parėjęs kudiki nerastų ir teip: Paēmē seną maiszą, kudiki, ir iszėjo į netolimą nuo kaimo girę. Girioje įkiszo kudiki nelaimingą į maiszą ir prasidėjo baises scena. Paēmē su senom drebančiom rankom trijų metų kudiki už kojų per maiszą, ir teip ilgai beldē į akmenį su galvuke kol jau tas užmigo ir negirdēt buvo nē unkstelejimo.

Užmuszus boba kudiki, iszkase prie medžio duobę, ir ten negyvėlį užžērē žemėms.

Kada ji tą piktą darbą veikē, vienas piemenuks girioje stovėdamas mislijo kad boba atsinėszus maisze katukus užmuszus pakasē, bet to piemenuko senē nematē. Nuvejus bobai, piemenukas atkasē mislidams katukus rasti, rado mažiuką kudiki.

Tuojaus piemenukas apie bobos piktadarystę pranešzē kitiem kaimynams, ir bobą suaresztavoję dastate į pavietavą miestą Chrzanavą.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuviszkoje kalboje, atspausas lotiniszkomis literoms, gaunamas pas Inžinierių **A. Maciejvski**

Prekē **1 rubl.** už exempl. su pristatymu; imant 10 exempl. 20% rabato.

A. Maciejvski,

Nevski pr. n. 111 b. 73 PETERBURG Russ.

Susivienijimo Centraliszkas Komitetas.

Prezidentas Kun. A. Kaupas 114 Theodore st. Scranton, Pa.
Vice-prezidentas V. Chmielauckas 231 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius T. Astramskas P. O. Box. 649 Plymouth, Pa.
Kasierius Kaz. Radzevicius 121 E. Centre. str. Shenandoah, Pa.
Kasos apiekunai V. Stagaras 119 E. Centre str. Shenandoah, Pa.
ir T. Paukštys Pittston, Pa.

Ženkleliai! Ženkleliai!

Turime jau moterių ženklelius. Yra mažesni ir gražesni už vyriškus. Forma visai kitokia. Keno pati arba sesuo priguli prie Susivienijimo, tegul nuperka jai Susivienijimo ženklelį, o padarys puikiausį prezentą. Sidabriniai kaštuoja 75 c., paausuoti (rolled gold) \$1,20, auksiniai \$1,50.

Pranešame, kad paausuoti ženkleliai ne yra panašūs į paausuotus vyriškus ženklelius, ką po kelių nedėlių pajauosta arba nusišeria. Musų nesišers. Kas nori turėti ženklelį, tegil prisiunčia pirmiaus pinigus: ant pažiurėjimo ir ant bargo nesiunčiame nē vienam.

STELIUOKITE PAS KASIERIU.

K. RADZEVICZIU,
121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

F. S. Klinges.

Maliorius dekoracijų Bažnyčiose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyčių ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnyčiose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas; F. S. KLINGES
293 Carey ave.
Wilkes Barre, Pa.

Wynne Maininiais Inrankiai!

Negaiszinkite laiko ir savo spēkų su niekam netikusiais įrankiais. Ar nežinote, kad darbininką pažįsta isz to, kiek jis skiedrų priskaldo? Lengvai iszgreži mos skylės tai pas mus tokios skiedros. Lengviausi, geriausi ir pigiausi įrankiai, kurių nereikia taisyti kasdien, yra iszdirbami Plymouth'e.

PLYMOTH DRILL COMPANY

Prieszais D. L. & W. Dypa.

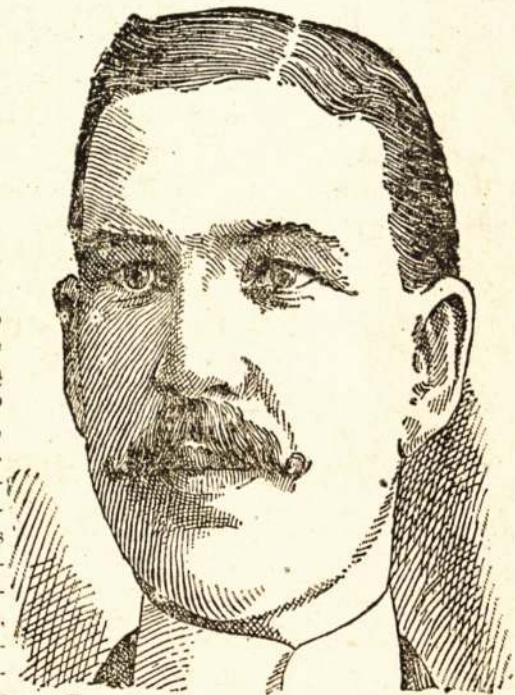
Tiktai Vyrams

Už dyka sampelinis pakelis bus atsius-tas pacztu koznam vyru, katras prisius savo varda ir adresa.

Sugražina sveikatą ir smaguma umai.

Pakelis stebn-klingų gyduolių bus atsius-tas koznan, kas paraszys į State Medical Institute Jie tiek iszgydē vyrų, kurio per metus ėmēsi su protiszkaus ir kuniszkaus kentėjimais, teip kad Institute nutarē už dyką dalyt bandymo pakelius tiems, kurie papraszys.

Iszsigydysi namle nuo kiekvienos lytiszkos ligos, paeinanzios nuo jaunystės iszdykumo, sugražijs patrotytą pajitę ir atminį. prana kjs skaudėjimą strė-

A. C. Robinson M.D.C.M.

ny, sudrutys silpnus lytiszkus sanarius.

Gyduolės yra labai smagios ir pamaculyvos, rodos plaukte plaukia pris nesveikų sanarių sudrutindamos kur reiklia. Jos gydo kozną ligą ir panaikina nesmagumą ir kiekvienam atsitikime vjsizskai iszgydo. Atiszauk į State Medical Institute 524 Elektron Building, Ft. Wayne, Ind. o apturēsi uždykų sampelj. Institute stengiasi susineszt su didžiausiu skaitlium žmonių, kurie negali atsitraukt isz namų, kad gydytis ir szie sampelliai parodys jiems, kaip lengva iszsigydyt nuo lytiszku ligų, kada vartojasi atsakanzios gyduolės. Institute nē vieno neatmeta.

Koznas, kurs atiszauks, gaus dailiai apipeczytą pakelj, kad kiti nežinotų kas ten yra. Rasvyk dabar, neatidėk.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdowanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreiškinti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius!

Puikiausia visam Shenandoah'rij

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada' szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.

SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vyno** ir visokių **likierų**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu'

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant isz miesto Pensilvanijos dypo pā deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango **K. Gaudinskas**, nepamirszti turim jog saliuinkas yra bjauriai sužeistas mainose, nukirsta viena ranka; todėl norint iszsigert stikla gintariszko alaus, užeikite pas **Gaudinską**, nes jo vienintelis tik ame duonos kāsnis kaip koleikos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA

Ramus tai ir pasznekamas lietuvis kurs moka priderancziai su savais apsi-eiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpolinis, sznapsas ruginis,
Oisteriai skanus kepti ir žali.

Sios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust-

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdyne	5
Padejimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj	35
(Ta pati knyga maskoliszkoj kalboj ..	\$1,00)
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszkaį vaistinikystai	40
Medega Sim. Dankanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos)	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eilės Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos)	15
Zentas del parodos (komedija), vertė Sel.	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų, visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dognatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Geraį, greitai ir pigiai atlieka visokį drukoriszkaį darbą: drukuoja knygas, visokius tikletus, konstitucijas, cirkullorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visokį drukoriszkaį darbą, kokio tik kam pri-reikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldžiam atsi-szaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,

P. O. Box. 649

PLYMOUTH, LUZ. CO. PA.

Už **1 dol.** 66 laksztus literatiszko turinio davė 1899 m.

Tevynės Sargas

V metai stovįs ant sargybos Lietuvų tau-
tos: szviešos, tikybos ir kalbos. Adresas:

JURGIS LAPINAS,

TILSIT. GERMANY

Z I N Y C Z I A .

Mokas už kiekvieną num. Tuodu laik-raszcziau spaudina nežinomus **Vyskupo M. Valancziaus.**

Alex Maslauckas.

Geras ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko gerus gerymus, ir yra gana dorus ir pasznekamas lietuvis. Pas jį iszpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.